RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2021/1618

z dne 29. aprila 2021

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije za evropski GNSS za proračunsko leto 2019

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije za evropski GNSS za proračunsko leto 2019,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0074/2021),

A. ker je iz poročila o prihodkih in odhodkih ([1]) Agencije za evropski GNSS (v nadaljnjem besedilu: agencija) razvidno, da je njen končni proračun v proračunskem letu 2019 znašal 33 589 862,79 EUR, kar je 4,22 % več kot leta 2018; ker proračun agencije v glavnem izvira iz proračuna Unije ([2]);

B. ker je Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu agencije za proračunsko leto 2019 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navedlo, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov agencije ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. z zadovoljstvom ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2019 – tako kot že leta 2018 – znašala 100 %; ugotavlja tudi, da je stopnja izvrševanja plačil znašala 85,95 %, kar je 2,22 % več kot leta 2018;

2. ugotavlja, da je agencija v letu 2018 poleg svojega osrednjega proračuna na podlagi sporazumov o prenosu pooblastil upravljala tudi velik del proračunov za skupno evropsko geostacionarno navigacijsko storitev (EGNOS), Galileo, regulirano javno storitev in Obzorje 2020; ugotavlja, da so bile leta 2019 v delegiranih proračunih prevzete obveznosti v višini 290 696 766,98 EUR ter opravljena plačila v znesku 523 494 171,23 EUR;

Uspešnost

3. je seznanjen, da agencija nekatere ukrepe uporablja kot ključne kazalnike uspešnosti, z njimi pa ocenjuje dodano vrednost svojih dejavnosti in drugih ukrepov za izboljšanje upravljanja proračuna, kot so odstotek uspešno opravljenih neodvisnih ocen ranljivosti ter stopnja obveznosti in plačil v predpisanih rokih;

4. pozdravlja, da je agencija leta 2015 svoje računovodske storitve oddala v zunanje izvajanje Komisiji in da si službo za notranjo revizijo deli z Evropsko agencijo za kemikalije; spodbuja jo, naj išče možnosti za nadaljnje in tesnejše sodelovanje z agencijami Unije;

5. poziva agencijo, naj še naprej razvija sinergije, krepi sodelovanje in izmenjuje primere dobre prakse z drugimi agencijami Unije, da bi povečala učinkovitost na področjih, kot so človeški viri, upravljanje stavb, storitve IT in varnost;

6. ugotavlja, da je julija 2019 prišlo do incidenta, zaradi katerega je prišlo do šestdnevnega izpada storitev Galileo, v prizadeti infrastrukturi sistema Galileo pa so bili sproženi nujni postopki obnovitve; je seznanjen, da je odbor agencije za varnostno akreditacijo analiziral dokumentacijo o izpadih storitev za obdobje 2018–2019, pri čemer je posebno pozornost namenil izpadu julija 2019, in izdal več točk in ukrepov, ki jih je treba obravnavati, da bi povečali zanesljivost sistema; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku v zvezi s tem;

([1]) UL C 430, 20.12.2019, str. 12.
([2]) UL C 430, 20.12.2019, str. 12.

7. je seznanjen, da so februarja 2019 začeli obratovati štirje novi sateliti;

8. ugotavlja, da je bila v okviru natečaja MyGalileoApp v letu 2019, v katerem je sodelovalo približno 150 ekip, za tri nove inovativne možnosti uporabe Galilea podeljena finančna nagrada, s katero se je podprlo zagonska podjetja Unije in mlade inovatorje, da bi povečali svoj poslovni potencial;

9. ugotavlja, da je agencija po podatkih iz posebnega poročila Računskega sodišča o prihodnosti agencij (v nadaljnjem besedilu: posebno poročilo Računskega sodišča) v praksi zelo omejena pri svoji glavni nalogi, tj. upravljanju globalnega satelitskega navigacijskega sistema Galileo na podlagi sporazuma o prenosu pooblastil s Komisijo; poziva Komisijo, naj pregleda samostojnost agencije, zlasti ko gre za njene pristojnosti pri izvajanju sporazuma o prenosu pooblastil prek številnih kompleksnih pogodb z industrijskimi partnerji in subjekti iz javnega sektorja; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku v zvezi s tem;

10. ugotavlja, da mora agencija v skladu s posebnim poročilom Računskega sodišča po reviziji, opravljeni med marcem in septembrom 2019, občutno izboljšati sodelovanje z državami članicami, mednarodnimi organi in drugimi agencijami Unije, saj je bilo ugotovljeno, da ima agencija le omejene informacije o strategijah in ukrepih držav članic v zvezi s podporo za uporabo storitev Galileo; odločno spodbuja agencijo, naj okrepi sodelovanje in izmenjavo znanja z državami članicami, mednarodnimi organi in drugimi agencijami Unije, da bi okrepila uporabo storitev Galileo in pripomogla k skupnemu cilju uresničevanja politik Unije v interesu njenih državljanov; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku v zvezi s tem;

11. poudarja, da je treba povečati digitalizacijo notranjih operacij in postopkov upravljanja agencije; poudarja, da mora biti agencija na tem področju še naprej proaktivna, da bi na vsak način preprečili digitalno vrzel med agencijami; opozarja pa, da je treba sprejeti vse potrebne varnostne ukrepe, da bi preprečili tveganje za spletno varnost obdelanih informacij; opozarja tudi, kako pomembno je, da agencija poveča prepoznavnost v medijih, na spletu in v družbenih medijih, da bi bila javnost seznanjena z njenim delom;

Incident v zvezi s storitvijo Galileo

12. obžaluje dejstvo, da je prišlo 10. julija 2019 med posodabljanjem sistema do napake v zemeljski infrastrukturi storitve Galileo, zaradi česar so bile navigacijske storitve in storitve določanja točnega časa Galileo za šest dni prekinjene; pozdravlja pa, da je Komisija oblikovala neodvisen preiskovalni odbor, ki bo raziskal incident in podal priporočila, da bi se v prihodnje izognili podobnim incidentom;

13. poudarja, da je preiskovalni odbor odkril nepravilno ravnanje, tehnično napako v opremi ter nestandardno konfiguracijo opreme, pri kateri je bila odkrita napaka, in opozarja, da je odbor navedel tudi različne temeljne vzroke, povezane z organizacijo in upravljanjem sistema Galileo, človeškimi dejavniki ter kompleksno in nestandardno konfiguracijo sistema; poziva Komisijo in agencijo, naj dosledno spremljata priporočila preiskovalnega odbora, zlasti v zvezi z neprekinjenim delovanjem storitve in optimizacijo upravljanja sistema Galileo, prav tako pa naj zagotovita boljšo institucionalno komunikacijo z uporabniki in državami članicami v kriznih razmerah; poziva Komisijo in agencijo, naj organ za podelitev razrešnice redno obveščata o nadaljnjih ukrepih;

Kadrovska politika

14. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt 31. decembra 2019 izpolnjen 92,81-odstotno, pri čemer je agencija zaposlovala 129 začasnih uslužbencev od 139 delovnih mest za začasne uslužbence, odobrenih v proračunu Unije (v primerjavi s 128 delovnimi mesti v letu 2018); je seznanjen, da je leta 2019 v agenciji delalo tudi 55 pogodbenih uslužbencev in trije napoteni nacionalni strokovnjaki; ugotavlja, da je agencija v kadrovskem načrtu za leto 2019 poleg enega novega delovnega mesta, ki je bilo že predvideno, dobila še deset dodatnih delovnih mest;

15. na podlagi posebnega poročila Računskega sodišča z zaskrbljenostjo ugotavlja, da ima agencija težave pri zaposlovanju osebja s potrebnim tehničnim znanjem, zato poskuša pomanjkanje delovnih mest ali nacionalnih strokovnjakov premostiti tako, da za opravljanje glavnih nalog vse pogosteje najema zasebne izvajalce, od katerih bi lahko postala odvisna; poziva Komisijo, naj natančno preuči razmere in agenciji priskrbi potrebna sredstva za zaposlitev potrebnega osebja; poziva Komisijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o tej zadevi;

16. pozdravlja prizadevanja agencije in nove ukrepe, s katerimi želi privabiti, zaposliti in zadržati visoko usposobljeno osebje;

17. obžaluje vztrajno geografsko neravnovesje v kadrovski sestavi agencije, zlati na srednji in višji vodstveni ravni; poziva agencijo, naj vzpostavi ustrezno zastopanost uslužbencev iz vseh držav članic, obenem pa spoštuje kompetence in zmožnosti kandidatov, kakor je navedeno v členu 27 kadrovskih predpisov za uradnike;

18. spodbuja agencijo, naj oblikuje dolgoročen okvir kadrovske politike, ki bo obravnaval ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem, vseživljenjsko usmerjanje in poklicni razvoj, uravnoteženo zastopanost spolov, delo na daljavo, geografsko uravnoteženost ter zaposlovanje in vključevanje invalidov;

19. ugotavlja, da v letu 2019 spola nista bila uravnoteženo zastopana na višjih vodstvenih položajih (7 moških in 4 ženske) in v upravnem odboru (24 moških in 5 žensk); poziva agencijo, naj v prihodnje zagotovi uravnoteženo zastopanost spolov na ravni višjega vodstva; poziva Komisijo in države članice, naj pri imenovanju članov upravnega odbora agencije upoštevajo pomen zagotavljanja uravnotežene zastopanosti spolov;

20. je zaskrbljen zaradi velikosti upravnega odbora agencije, ki otežuje sprejemanje odločitev in povzroča znatne upravne stroške;

Trajnostnost

21. obžaluje, da agencija še ni sprejela ciljev za zmanjšanje emisij CO_2; poziva agencijo, naj vzpostavi okolju prijazno delovno okolje, zmanjša svoj ogljični odtis in porabo energije ter oblikuje delovni proces brez papirja;

22. obžaluje, da pri energiji, ki se dobavlja prek operaterja, ni natančno naveden delež energetskih virov, zato ni mogoče ugotoviti, ali agencija uporablja energijo iz obnovljivih virov; poziva agencijo, naj izbere operaterja, ki bo zmožen podrobno navesti energetske vire;

Javna naročila

23. v zvezi z nadaljnjim ukrepanjem na podlagi ugotovitev Računskega sodišča iz leta 2018 ugotavlja, da je bil proti agenciji sprožen sodni postopek pred Sodiščem Evropske unije, s katerim se izpodbija izid postopka za oddajo javnega naročila za okvirno pogodbo o vzpostavitvi satelitskega sistema Galileo v obdobju 2017–2027 v znesku 1,5 milijarde EUR; je seznanjen, da je Eutelsat zadevo opustil, Sodišče Evropske unije pa jo je razveljavilo;

24. je v zvezi z nadaljnjim ukrepanjem na podlagi ugotovitev Računskega sodišča iz prejšnjega leta seznanjen, da modul za elektronsko oddajo e-javnih naročil ni obravnaval kompleksnih potreb agencije v zvezi z javnim naročanjem in da je bilo sklenjeno, da se razpisi ne bodo izvajali elektronsko, zaradi česar se ne bo uporabljalo nobeno od informacijskih orodij za e-javna naročila, ki jih je razvila Komisija; na podlagi odgovora agencije ugotavlja, da agencija ponovno vzpostavlja stike s Komisijo, da bi ocenila možnost uporabe elektronskih javnih razpisov za javna naročila, za katera je to morda najbolj primerno; poziva jo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku v zvezi s tem;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

25. ugotavlja, da agencija na spletnem mestu ni objavila življenjepisov vseh članov upravnega odbora; znova poziva agencijo, naj objavi življenjepise vseh članov upravnega odbora in organu za podelitev razrešnice poroča o ukrepih, sprejetih v zvezi s tem; ugotavlja, da sekretariat upravnega odbora in koordinator za notranjo kontrolo opozarjata in pozivata člane upravnega odbora, naj predložijo manjkajoče dokumente in da so izjave o interesih upravnega odbora shranjene v sistemu agencije za upravljanje dokumentov;

26. ugotavlja, da so življenjepisi in izjave o interesih višjega vodstva objavljeni na spletnem mestu agencije; ugotavlja pa, da na spletnem mestu agencije manjkajo življenjepisi in izjave o interesih vodstvenih uslužbencev; ugotavlja, da agencija čaka, da bo Komisija uradno odobrila izvedbena pravila o nasprotjih interesov, da bi življenjepise vodstvenega osebja objavila na svojem spletnem mestu;

27. poudarja, da ima sedanji etični okvir, ki se uporablja za institucije in agencije Unije, velike pomanjkljivosti zaradi razdrobljenosti in nedoslednosti med veljavnimi določbami; opozarja, da bi bilo treba ta vprašanja reševati z vzpostavitvijo skupnega etičnega okvira, ki bi zagotavljal uporabo visokih etičnih standardov za vse institucije, organe, urade in agencije Unije;

28. poudarja, da nekateri uradniki izpolnijo izjavo o odsotnosti nasprotij interesov in predložijo samooceno v zvezi s spoštovanjem etičnih standardov; opozarja pa, da takšne izjave in samoocene ne zadostujejo, temveč je potreben dodatni nadzor;

Notranje kontrole

29. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je agencija z Evropsko vesoljsko agencijo (ESA) podpisala delovna dogovora o izvajanju programov EGNOS in GALILEO ter da je leta 2019 v okviru delovnega dogovora EGNOS plačala 55,5 milijona EUR, v okviru delovnega dogovora GALILEO pa 223,7 milijona EUR; na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da bi se utegnila plačila agencije ESA izračunavati na podlagi netočnih stroškov, ker ni celovite strategije predhodne ali naknadne kontrole; na podlagi odgovora agencije ugotavlja, da se s predhodno kontrolo potrdi, da se zneski zahtevkov za plačila ujemajo z ustreznimi načrti plačil in predfinanciranjem, navedenimi v delovnih dogovorih, naknadna kontrola pa se ne uporablja, saj ima agencija pogodbeno obveznost plačila; na podlagi odgovora agencije ugotavlja, da bo med letoma 2020 in 2023 izvajala naknadne kontrole, zlasti popolno uskladitev stroškov in dejavnosti z zahtevki za povračilo stroškov;

30. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da ima agencija zamude pri izvajanju novega okvira notranje kontrole, ki naj bi bil odobren leta 2019, in pri odobritvi načrta neprekinjenega poslovanja, ki je bil od leta 2015 predmet nadaljnjih preiskav Sodišča in je bil odobren šele 15. maja 2020, kar priča o tem, da so notranji postopki agencije precej pomanjkljivi; je seznanjen z odgovorom agencije, da namerava v letu 2020 dokončno vzpostaviti okvir notranje kontrole;

31. je seznanjen, da je služba za notranjo revizijo novembra 2019 predložila revizijsko poročilo o izkoriščanju EGNOS s petimi pomembnimi priporočili in enim vprašanjem, ki ga je treba obravnavati; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku v zvezi s tem;

32. je seznanjen, da je služba za notranjo revizijo leta 2019 izvedla revizijo „krepitve zmogljivosti uslužbencev Agencije za evropski GNSS“ in čeprav poročilo leta 2019 ni bilo dokončno pripravljeno, bo po načrtih vključevalo eno zelo pomembno in štiri pomembna priporočila; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku v zvezi z izvajanjem navedenih priporočil;

33. je seznanjen, da je agencija leta 2019 izbrala revizijsko podjetje BDO za izvedbo treh običajnih zunanjih revizij dejavnosti v letu 2018 na podlagi treh sporazumov o prenosu pooblastil z nepovratnimi sredstvi GD GROW (zdaj DEFIS), EGNOS, Galileo in Obzorje 2020, pri čemer je ugotovila, da so bila sredstva, ki jih je prenesel GD DEFIS, ustrezno porabljena; čeprav so bile odkrite nekatere administrativne napake, ni bilo pomembnih ugotovitev;

34. v zvezi z nadaljnjimi ukrepi glede pripomb organa za podelitev razrešnice iz prejšnjih let ugotavlja, da je služba za notranjo revizijo leta 2018 opravila revizijo upravljanja IT v Agenciji za evropski GNSS in da je agencija pripravila akcijski načrt s šestimi ukrepi za obravnavo področij, na katerih so možne izboljšave; ugotavlja, da je služba za notranjo revizijo marca 2020 zaključila dva ukrepa in da je agencija pripravila vso drugo dokumentacijo, ki je pomembna za preostale ukrepe, in meni, da bo lahko služba za notranjo revizijo po predložitvi pripravljenega svežnja zaključila večino preostalih ukrepov, če ne vseh; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku v zvezi s tem;

Druge pripombe

35. je seznanjen, da so bile glede na pripombe in ugotovitve organa za podelitev razrešnice v zvezi z zavezo agencije, da bo čim bolj zmanjšala negativne posledice odločitve Združenega kraljestva o izstopu iz Unije, nekatere zadevne pogodbe s pogodbenikov iz Združenega kraljestva prerazporejene na podjetja s sedežem na ozemlju ene od držav članic, druge pogodbe pa so pred datumom izstopa dosegle naravni iztek, ter da je bila rezervna lokacija centra za spremljanje varnosti Galileo premeščena iz Združenega kraljestva v Španijo, kar zagotavlja neprekinjenost storitev;

36. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 29. aprila 2021 ([3]) o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij.

([3]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0215.